



Contribution of Ukrainian Higher Education Institutions to the Achievement of the SDGs

UDC: 378.091:330.34](477)(045)

DOI: <https://doi.org/10.15421/152521>**Akimova Olena**Ph.D., Assoc. Prof., <https://orcid.org/0009-0008-8575-8895>, olena.kasatkina@gmail.com**Dovhopol Yevheniia**Ph.D. Student, <https://orcid.org/0009-0006-0256-4872>, edovhopol@gmail.com*National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute" (Kyiv, Ukraine)*

Abstract.

Relevance. Higher education institutions (HEIs) play a key role in implementing sustainable development strategies and achieving the Sustainable Development Goals (SDGs) at both national and international levels. Universities fulfill a multifaceted mission – they train future professionals, conduct research aimed at advancing sustainability, and serve as centers of innovation and social responsibility. In the context of global challenges such as climate change, political instability, war, migration, and biodiversity loss, objective evaluation of HEIs' performance becomes particularly important for making informed management decisions. In this regard, a systematic study of the effectiveness of SDG implementation by Ukrainian HEIs is essential, including the analysis of change dynamics, identification of priority areas of activity, and determination of factors that facilitate or hinder progress.

The purpose of this article is to investigate the effectiveness of management practices in Ukrainian higher education institutions in achieving the SDGs during the period from 2019 to 2024.

Results. The study explores the contribution of Ukrainian HEIs to the achievement of the Sustainable Development Goals between 2019 and 2024 based on their participation in the Times Higher Education Impact Rankings. It analyzes trends across selected SDGs, particularly through scientific research, interdisciplinary collaboration, environmental management of infrastructure, and integration of sustainability principles into educational programs.

Conclusions. The application of a comparative methodology adapted from Canadian studies enabled a comprehensive assessment of progress, identification of barriers, and definition of potential directions for improving strategies. The ranking has served as a tool for self-assessment and the development of new initiatives, while the results highlight the importance of further integrating the SDGs – especially in the environmental dimension – to enhance the effectiveness of HEIs' contributions toward the 2030 Agenda for Sustainable Development.

Keywords: management in higher education, ensuring sustainable development at the university, sustainable development index, university rankings, THE Impact Rankings

Внесок закладів вищої освіти України у досягнення Цілей Сталого Розвитку

Акімова Олена, Довгопол Євгенія*Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" (Київ, Україна)*

Анотація.

Актуальність. Заклади вищої освіти (ЗВО) відіграють ключову роль у реалізації стратегії сталого розвитку та досягненні Цілей сталого розвитку (ЦСР) як на національному, так і на міжнародному рівнях. Університети виконують багатофункціональну місію – готують майбутніх фахівців, здійснюють наукові дослідження, спрямовані на посилення сталості, а також виступають осередками інновацій та соціальної відповідальності. В умовах глобальних викликів, таких як зміна клімату, політична нестабільність, війна, міграція та втрата біорізноманіття, об'єктивне оцінювання ефективності діяльності ЗВО набуває особливої ваги для ухвалення виважених управлінських рішень. У цьому контексті важливим є системне дослідження ефективності реалізації ЦСР українськими ЗВО, зокрема: аналіз динаміки змін, визначення пріоритетних напрямів діяльності, а також виявлення чинників, що сприяють або перешкоджають прогресу.

Метою статті є дослідження ефективності управлінських практик в закладах вищої освіти України щодо досягнення ЦСР в період з 2019 по 2024 рік.

Результати. Досліджено внесок закладів вищої освіти України у досягнення Цілей сталого розвитку у 2019–2024 роках на основі участі у міжнародному рейтингу Times Higher Education Impact Rankings. Проаналізовано динаміку змін за окремими ЦСР, зокрема через наукову діяльність, міждисциплінарну співпрацю, екологічне управління інфраструктурою та інтеграцію принципів сталості в освітні програми.

Висновки. Застосування компаративної методології, адаптованої з канадських досліджень, дозволило здійснити комплексну оцінку прогресу, виявити бар'єри та визначити потенційні вектори для вдосконалення стратегій. Рейтинг став для університетів інструментом самооцінки та розвитку нових ініціатив, а результати підкреслюють важливість подальшої інтеграції ЦСР, особливо в екологічному вимірі, задля ефективнішого внеску ЗВО у досягнення цілей сталого розвитку до 2030 року.

Ключові слова: управління у сфері вищої освіти, забезпечення сталого розвитку університету, індекс сталого розвитку, рейтинги університетів, THE Impact Rankings.

Стаття надійшла / Article arrived: 05.05.25

Схвалено до друку / Accepted: 27.06.25



Вступ.

Актуальність. Заклади вищої освіти (ЗВО) є важливими суб'єктами у процесі реалізації стратегії сталого розвитку, досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР) та загального просування ідеї сталості як на національному, так і на міжнародному рівнях (Акімова & Довгопол, 2024). Університети відіграють багатофункціональну роль, оскільки, з одного боку, забезпечують підготовку майбутніх фахівців, а з іншого – здійснюють наукові дослідження, спрямовані на створення нових теоретичних підходів та вдосконалення практичних методів реалізації професійних завдань. Крім того, заклади вищої освіти мають значення для працівників та представників громадськості, оскільки виступають символами інноваційного, відкритого до змін і соціально відповідального мислення.

В умовах глобальних викликів, зокрема змін клімату, політичної нестабільності, військових конфліктів, масової міграції та зникнення біологічних видів, об'єктивна оцінка якості освітньої, наукової та соціальної діяльності університетів набуває особливої актуальності. Така оцінка слугує підґрунтям для формування виважених управлінських рішень, спрямованих на побудову справедливого, безпечного та сталого майбутнього.

Університети України займають важливе місце у досягненні ЦСР як у межах країни, так і в ширшому світовому контексті. Із 2019 року їхній внесок у сталий розвиток відстежується через систему рейтингування Times Higher Education Impact Rankings, де щорічне збільшення кількості учасників свідчить про зростання інституційної уваги до екологічної, соціальної та економічної сталості. Така тенденція демонструє усвідомлення закладами вищої освіти України важливості їхнього впливу на досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

У зв'язку з цим, особливої важливості набуває системне дослідження ефективності діяльності українських ЗВО у контексті сталого розвитку: аналіз динаміки їхніх досягнень за окремими ЦСР, визначення пріоритетних напрямів їхньої діяльності та обґрунтування можливих причин як позитивних зрушень, так і спаду у певних сферах.

У процесі розв'язання вказаних завдань автори мають на меті не лише сформувати більш комплексне розуміння стратегічних підходів вітчизняних університетів до реалізації ідеї сталості, а й сприяти посиленню їхнього внеску у досягнення ЦСР. Особлива увага приділяється

підкресленню вже наявної, а також потенційної ролі ЗВО України як провідних суб'єктів трансформаційних змін у напрямку сталого розвитку як у локальному, так і глобальному вимірах.

Мета статті – дослідження ефективності управлінських практик в закладах вищої освіти України щодо досягнення Цілей сталого розвитку в період з 2019 по 2024 рік.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вища освіта та процеси, що відбуваються в університетах, безпосередньо впливають на досягнення ЦСР на національному рівні, оскільки вони є невід'ємною складовою соціальних та економічних трансформацій. Ці зміни глибоко інтегровані як у систему освіти, так і в суспільство загалом. Вимірювання впливу університетів на ЦСР через рейтинги є важливим інструментом управлінської практики, що дозволяє оцінювати ефективність адміністративних зусиль, спрямованих на досягнення сталого розвитку в Україні. Проте ці рейтинги повинні відображати не лише формальні показники, а й реальний вплив на стале майбутнє.

Вплив вищої освіти на сталий розвиток є предметом численних досліджень. Зокрема, робота Žalėnienė & Pereira (2021) наголошує, що університети є основними агентами у впровадженні принципів сталого розвитку, і їхня діяльність безпосередньо сприяє досягненню ЦСР, але особливо таких як подолання бідності (ЦСР 1), забезпечення здорового способу життя (ЦСР 3), якісна освіта (ЦСР 4), гендерна рівність (ЦСР 5), гідна праця та економічне зростання (ЦСР 8), відповідальне споживання та виробництво (ЦСР 12), зміна клімату (ЦСР 13) та мир, справедливість і сильні інституції (ЦСР 16). Впровадження принципів сталого розвитку в університетах дозволяє не лише забезпечити якісну освіту, а й створює передумови для довгострокових змін у суспільстві.

Дослідження Bautista-Puig, Orduña-Malea, & Perez-Esparrells (2022) аналізує методологічні недоліки рейтингу Times Higher Education Impact Rankings, виявляючи суперечності у його оцінці реального впливу університетів на ЦСР. Рейтинги відіграють роль індикаторів, що дозволяють оцінити стан впровадження принципів сталого розвитку у діяльність університетів, одночасно вони можуть надавати спотворене уявлення про реальний внесок університетів, що потребує критичного аналізу їхньої методології. Таким чином, важливо не лише підвищувати показники, які вимірюють



рейтинги, а й забезпечувати фактичну інтеграцію ЦСР у діяльність університетів.

Канадські дослідження показують, що університети цієї країни демонструють високі показники у ЦСР, орієнтованих на соціальні та економічні аспекти, проте їхній внесок у екологічні аспекти сталого розвитку є недостатнім (Ordóñez-Ponce et al., 2024). Аналіз наукової літератури (Murillo-Vargas et al., 2020) вказує на зростання уваги до інтеграції ЦСР в університетські політики та дослідницькі ініціативи, що свідчить про формування цього напрямку як окремої досліджуваної галузі.

Результати дослідження.

ЗВО України здійснюють суттєвий внесок у просування принципів сталого розвитку шляхом наукових досліджень, стратегічного планування, міждисциплінарної співпраці та популяризації сталих практик. Їхня участь у збереженні природних ресурсів, розвитку екологічної освіти, управлінні університетськими просторами відповідно до екологічних стандартів свідчить про комплексний підхід до реалізації ЦСР. ЗВО України інтегрують питання екологічної та соціальної відповідальності у стратегії розвитку, освітні програми, наукову діяльність, підкреслюючи свою відданість принципам сталості.

Зокрема, провідні університети України впроваджують політики енергоефективності, здійснюють заходи зі збереження водних ресурсів, поводження з відходами, екологічного моніторингу та впровадження «зелених» технологій у навчальний процес. Вони також розробляють міждисциплінарні освітні курси та дослідницькі програми, що охоплюють проблематику зміни клімату, екологічної безпеки, соціальної справедливості, інклюзії та рівності, сприяючи формуванню компетентностей сталого розвитку серед студентів.

Водночас існує потреба у подальшому удосконаленні системної інтеграції сталого розвитку у всі сфери діяльності ЗВО. Зокрема, певні труднощі викликає включення тематики сталого розвитку до навчальних програм у повному обсязі, нестача фахівців з відповідними компетентностями, а також необхідність інституційних змін, спрямованих на закріплення цінностей сталого розвитку на рівні стратегічних документів закладів. Оцінювання внеску ЗВО України у досягнення ЦСР має важливе значення для виявлення наявних бар'єрів, формування нових стратегічних підходів, посилення інституційної спроможності та покращення якості вищої освіти в контексті глобальних викликів. Аналіз таких

аспектів, як енергоефективність, екологічна сертифікація університетської інфраструктури, соціальна відповідальність та наукова активність у сфері сталого розвитку, дозволяє комплексно оцінити вплив українських ЗВО на реалізацію ЦСР та їхній потенціал у досягненні глобальних цілей сталості.

Спираючись на методологію, використану у канадських дослідженнях (Ordóñez-Ponce et al., 2024), ми проводимо аналогічний аналіз впливу українських університетів на досягнення ЦСР через призму рейтингових оцінок. Проведений аналіз дозволить оцінити динаміку змін показників за окремими ЦСР, визначивши, які з них демонструють позитивну динаміку, а які – негативну. Це, у свою чергу, може сприяти виявленню можливих чинників, що вплинули на такі зміни. Отримані результати слугуватимуть основою для формування стратегічних напрямів розвитку українських університетів у сфері сталого розвитку, а також для розробки рекомендацій щодо підвищення їхнього внеску у досягнення ЦСР на національному рівні.

Для досягнення мети цього дослідження та відповіді на поставлені дослідницькі запитання було використано рейтинг Times Higher Education Impact Rankings (THE-IR), у межах якого було зібрано дані щодо показників українських закладів вищої освіти за ЦСР у загальному заліку та окремо за кожною ЦСР у період з 2019 по 2024 рік. Методологія оцінювання охоплює 17 ЦСР, за винятком ЦСР №1, 2, 6, 7, 14 та 15 у рейтингу 2019 року, у якому вони не враховувалися (Міжнародний рейтинг Times Higher Education Impact Rankings, n.d.). Використані набори даних доступні на вебсайті <https://www.timeshighereducation.com/impactrankings> та завантажувалися для аналізу окремо для кожного року. Для систематизації даних було створено окремі електронні таблиці, у яких українські університети співвідносилися із загальними рейтингами та балами за ЦСР. Майже всі оцінки були представлені у вигляді діапазонів, тому для аналізу використовувалося середнє значення кожного з них.

Загалом, участь українських закладів вищої освіти (ЗВО) у міжнародному рейтингу за Цілями сталого розвитку ООН THE-IR зросла (табл. 1). У період з 2019 по 2024 роки кількість університетів, які беруть участь у рейтингу, збільшилась з 5 до 42, що представляє приріст на 740%. Однак зростання темпу участі стабілізувалося після 2021 року, коли кількість університетів, що приєдналися до оцінки, значно збільшилась.



Табл. 1.

Динаміка участі українських університетів у THE Impact Rankings (2019–2024)

№	Назва університету	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Участь
1	Державний університет «Житомирська політехніка»	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	Так	2
2	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	Так	2
3	Донецький національний університет імені Василя Стуса	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	Так	2
4	Житомирський державний університет імені Івана Франка	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	Ні	1
5	Західноукраїнський національний університет	Ні	Ні	Ні	Так	Так	Так	3
6	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка	Ні	Ні	Ні	Так	Так	Так	3
7	Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	Ні	Так	Так	Так	Так	Так	5
8	Київський національний університет технологій та дизайну	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
9	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
10	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	Ні	Ні	Так	Так	Так	Так	4
11	Львівський національний університет імені Івана Франка	Так	Так	Так	Так	Так	Так	6
12	Міжрегіональна Академія управління персоналом	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
13	Національний авіаційний університет	Ні	Ні	Ні	Так	Так	Так	3
14	Національний лісотехнічний університет України	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
15	Національний технічний університет України "КПІ ім. Ігоря Сікорського"	Ні	Так	Так	Так	Так	Так	5
16	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	Ні	Так	Так	Так	Так	Так	5
17	Національний транспортний університет	Ні	Ні	Ні	Так	Так	Так	3
18	Національний університет "Львівська політехніка"	Так	Так	Так	Так	Так	Так	6
19	Національний університет "Одеська юридична академія"	Ні	Ні	Ні	Так	Ні	Так	2
20	Національний університет "Острозька академія"	Так	Так	Так	Так	Так	Так	6
21	Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»	Ні	Ні	Так	Так	Так	Так	4
22	Національний університет «Чернігівська політехніка»	Ні	Так	Так	Так	Так	Так	5



№	Назва університету	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Участь
23	Національний фармацевтичний університет	Ні	Так	Так	Так	Так	Так	5
24	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	Так	2
25	Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	Так	2
26	Полтавський університет економіки і торгівлі	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	Так	2
27	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
28	Придніпровська державна академія будівництва та архітектури	Ні	Ні	Ні	Так	Так	Так	3
29	Сумський державний університет	Так	Так	Так	Так	Так	Так	6
30	Сумський національний аграрний університет	Ні	Ні	Ні	Так	Так	Ні	2
31	Ужгородський національний університет	Ні	Ні	Так	Так	Так	Так	4
32	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	Ні	Ні	Ні	Так	Так	Так	3
33	Університет державної фіскальної служби України	Ні	Ні	Ні	Так	Ні	Ні	1
34	Харківська гуманітарно-педагогічна академія	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
35	Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»	Ні	Ні	Ні	Так	Так	Так	3
36	Харківський національний автомобільно-дорожній університет	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	Так	2
37	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
38	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	Ні	Ні	Так	Так	Так	Так	4
39	Харківський національний університет внутрішніх справ	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
40	Харківський національний університет радіоелектроніки	Так	Так	Так	Так	Так	Так	6
41	Херсонська державна морська академія	Ні	Ні	Так	Так	Так	Так	4
42	Херсонський державний аграрно-економічний університет	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
43	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	Так	2
44	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
45	Чорноморський національний університет імені Петра Могили	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так	1
	Загальна кількість учасників	5	10	15	25	32	42	45
	Річний відсотковий приріст		100%	50%	67%	28%	31%	



Особливості зростання:

- найбільший приріст відбувся між 2020 та 2021 роками, коли кількість учасників збільшилась на 67%;
- від 2022 до 2023 року приріст склав лише 28%, що вказує на стабільність участі;
- за 2024 рік кількість університетів збільшилась на 31%, що показує поступове, але постійне залучення нових учасників.

Загальна кількість університетів, що приєдналися до оцінки за Цілями сталого розвитку ООН у 2024 році, становить 42 університети, з яких 5 університетів постійно звітували кожен рік (6 разів), що демонструє стабільність та серйозний підхід до участі у міжнародних ініціативах. Це Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний університет "Львівська

політехніка", Національний університет "Острозька академія", Сумський державний університет, Харківський національний університет радіоелектроніки. В 2024 році Сумський національний аграрний університет та Університет державної фіскальної служби України припинили подавати звіти в рейтинг.

Незважаючи на ці показники, важковизначити загальну тенденцію серед українських закладів вищої освіти у період 2019–2024 років, оскільки кількість університетів-учасників зростала нерівномірно. Середній бал за всіма Цілями сталого розвитку (ЦСР) для всіх українських університетів, що брали участь, знизився з 42,78 у 2019 році до найнижчого рівня в 2023 році (36,67), а в 2024 році зріс до 40,85 (за шкалою від 1 до 100) (табл. 2).

Табл. 2.

Динаміка участі університетів у рейтингу THE Impact Rankings (2019–2024) з усередненням загального балу, визначенням мінімального та максимального значень

Рік	Кількість університетів	Середнє значення загального балу	Мінімальне значення	Максимальне значення
2019	5	42,78	38,70	59,10
2020	10	40,22	28,05	71,75
2021	15	38,92	22,80	61,40
2022	25	37,61	29,70	68,45
2023	32	36,67	30,85	74,70
2024	42	40,85	25,85	84,65

Хоча цей показник може бути тривожним, важливо враховувати значне збільшення кількості учасників, особливо після 2021 року. Це пояснює зниження середнього балу, оскільки нові університети, ймовірно, лише починають впроваджувати системні зміни для досягнення кращих результатів у сфері сталого розвитку. Водночас мінімальне значення серед українських університетів значно варіюється від 22,80 у 2021 році до 25,85 у 2024 році, а максимальне значення зросло з 59,10 у 2019 році до 84,65 у 2024 році, що вказує на наявність провідних університетів із високими показниками.

Попри те, що ще зарано робити остаточні висновки щодо ефективності цієї участі, стале зростання кількості українських університетів у рейтингу THE-IR однозначно свідчить про те, що

вони вбачають у ньому ефективний інструмент для моніторингу власної організаційної діяльності у сфері сталого розвитку.

Щодо показників українських університетів за окремими ЦСР, аналіз даних свідчить, що середні оцінки за ЦСР №3 (31,19 у 2019 р. → 29,51 у 2024 р.), №5 (36,80 у 2019 р. → 34,90 у 2024 р.), №6 (27,71 у 2021 р. → 20,60 у 2024 р.), №7 (39,40 у 2020 р. → 36,20 у 2024 р.), №11 (31,10 у 2019 р. → 30,67 у 2024 р.), №13 (30,20 у 2019 р. → 19,69 у 2024 р.) та №17 (48,90 у 2019 р. → 36,20 у 2024 р.) знизили свої бали (табл. 3). Якщо перший показник зріс, то два інших знизилися. Водночас показники за іншими ЦСР або зросли, або залишилися стабільними з моменту першої звітності університетів (Рис. 1).



Табл. 3.

Середні значення балів ЗВО України за ЦСР (2019–2024) за рейтингом THE Impact Rankings

Цілі сталого розвитку	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Різниця (перший-останній роки) (%)
1	н/з	18,00	27,98	24,96	25,41	24,26	34,80
2	н/з	18,65	19,95	25,37	30,30	24,36	30,60
3	31,19	34,46	36,94	34,75	31,05	29,51	-5,40
4	26,10	33,15	28,53	30,41	29,58	37,00	41,80
5	36,80	35,30	28,25	31,73	34,96	34,90	-5,20
6	н/з	0	27,71	25,48	20,30	20,60	-25,70
7	н/з	39,40	44,27	30,17	36,45	36,20	-8,10
8	18,95	33,37	44,10	35,20	38,38	44,02	132,30
9	11,76	17,34	22,51	21,36	20,76	24,19	105,60
10	19,45	39,13	43,05	39,70	38,40	39,84	104,90
11	31,10	39,80	30,94	28,71	26,61	30,67	-1,40
12	11,60	35,03	26,48	33,14	32,51	38,95	235,70
13	30,20	20,85	12,65	18,88	21,32	19,69	-34,80
14	н/з	0	20,38	12,83	18,76	21,33	4,60
15	н/з	0	16,90	23,07	22,13	24,59	45,50
16	44,94	51,30	41,25	45,85	40,33	48,26	7,40
17	48,90	44,40	24,02	35,56	32,35	36,20	-26,00
Середнє значення	28,30	27,10	29,20	29,20	29,40	31,40	

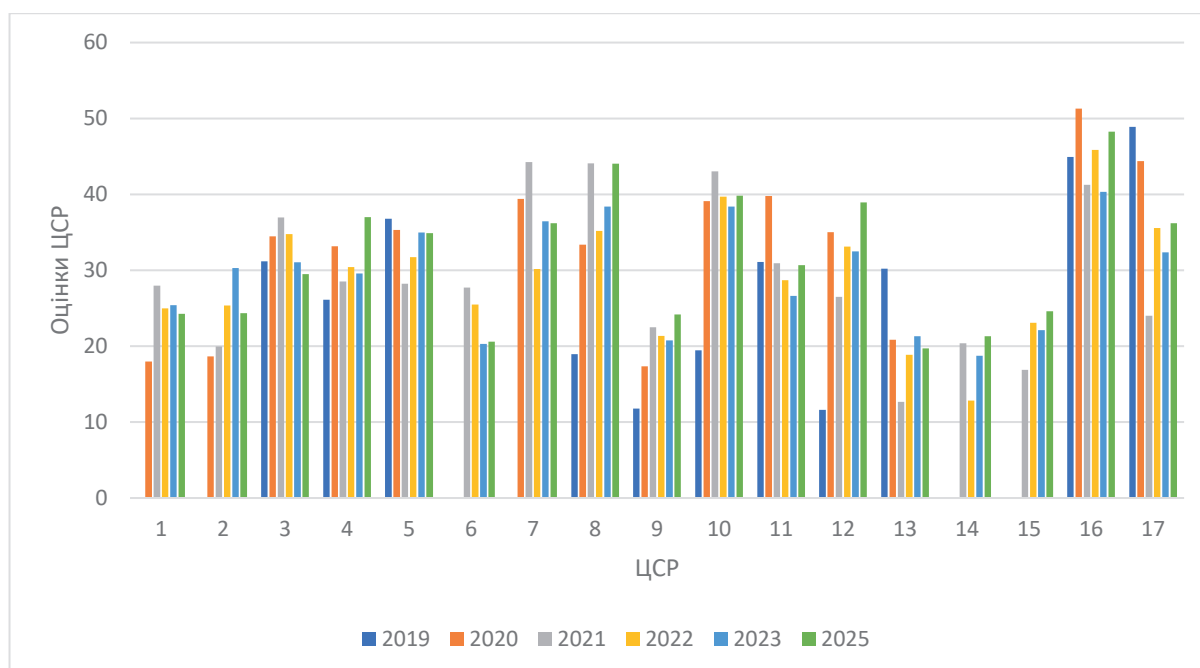


Рис. 1. Бали ЦСР українських закладів вищої освіти (2019–2024) за рейтингом THE Impact Rankings



Максимальний приріст на 235,70 % за ЦСР 12 (Відповідальне споживання) можна пояснити тим, що українські університети почали активніше запроваджувати політики сталого розвитку та екологічного менеджменту. Зокрема, зросла частка закладів, які впровадили політики утилізації відходів, мінімізації використання пластику, а також етичного постачання товарів. Важливим фактором також стало збільшення кількості університетів, які публікують звіти зі стійкості, що є прямою вимогою рейтингу. Це свідчить про підвищену увагу до екологічної відповідальності та системний підхід до сталого розвитку в українській вищій освіті.

Затвердження Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820-р (Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року, 2017) стало ключовим фактором, який вплинув на університетську політику у сфері відповідального споживання. Оскільки стратегія передбачала створення регіональних центрів з утилізації відходів і розвиток системи повторного використання товарів, університети почали впроваджувати відповідні ініціативи у своїх кампусах. Це включало впровадження програм роздільного збору сміття, мінімізацію використання одноразових матеріалів, співпрацю з місцевою владою та бізнесом для управління відходами.

Попри зростання кількості публікацій українських університетів за ЦСР 12 до 2021 року у Scopus (2016 – 84, 2017 – 112, 2018 – 126, 2019 – 225, 2020 – 363, 2021 – 432, 2022 – 387) (аналітична платформа SciVal, n.d.), у 2022 році зафіксовано незначне зниження. Це може свідчити про те, що темпи досліджень у цій сфері дещо сповільнилися або змістилися фокусом на інші напрями. Водночас загальне зростання кількості публікацій у порівнянні з 2016 роком підтверджує, що відповідальне споживання та сталий розвиток залишаються актуальними темами для українських науковців.

За ЦСР 8 українські університети показали приріст балів (+132,30 %). Якщо подивитися на динаміку публікацій у Scopus за цією ЦСР (аналітична платформа SciVal, n.d.), можна зрозуміти, чому їхні позиції в рейтингу ТНЕ за показником "Гідна праця та економічне зростання" покращилися.

Різке зростання кількості публікацій (2018–2020): у 2018–2020 роках спостерігався значний приріст досліджень (2018 → 2019: з 248 до 416

(+68%); 2019 → 2020: з 416 до 705 (+69%)). Для прикладу, в 2016 було всього 110 публікацій, а в 2017 – 132. Оскільки рейтинг аналізує публікації за останні 5 років, цей приріст став особливо помітним у рейтингах 2021–2023 років, коли ці дослідження почали враховуватись у повному обсязі.

Також підвищення позицій українських університетів у рейтингу ТНЕ за ЦСР 8 можна частково пояснити зростанням витрат на одного співробітника. У період 2018–2020 років державне фінансування вищої освіти збільшилося, було впроваджено формульний розподіл бюджету, а також активізувалася міжнародна грантова підтримка (Horizon 2020, Erasmus+, USAID). Водночас через відтік кадрів із системи вищої освіти загальна кількість працівників скоротилася, що могло призвести до збільшення середніх витрат на одного співробітника. Крім того, університети почали активніше залучати кошти через гранти, платні програми та співпрацю з бізнесом (Як вишам скористатися перевагами євроінтеграції?, 2017).

Економічні фактори, такі як інфляція та девальвація гривні, також могли вплинути на нормалізовані розрахунки витрат у рейтингу. Оскільки показник витрат на співробітників коригується з урахуванням регіонального ВВП на душу населення, знецінення гривні могло створити ефект зростання фінансування. У результаті всі ці чинники сприяли тому, що українські університети покращили свої позиції за ЦСР 8, навіть якщо загальна ситуація в економіці та зайнятості у сфері освіти залишалася складною.

Найбільше просідання українських університетів на 34,8% за ЦСР 13 (Боротьба зі зміною клімату), на думку авторів, можна пояснити кількома факторами. По-перше, попри загальне зростання кількості публікацій українських університетів за ЦСР 13 у Scopus (2016 – 34, 2017 – 41, 2018 – 75, 2019 – 116, 2020 – 188, 2021 – 268, 2022 – 280) (аналітична платформа SciVal, n.d.), цього приросту було недостатньо для конкурентної боротьби. Інші університети у світі, ймовірно, демонстрували значно швидший темп зростання публікацій і їхню більшу цитованість, що впливає на вагу досліджень у рейтингу.

По-друге, через війну та економічні труднощі фокус університетів змістився на більш нагальні проблеми. Крім того, використання низьковуглецевої енергії та зобов'язання університетів досягти вуглецевої нейтральності також могли бути менш пріоритетними на тлі



кризи. В умовах енергетичної нестабільності та знищення інфраструктури університети могли перейти на менш екологічні джерела енергії, що вплинуло на їхні позиції в рейтингу. Також не виключено, що частина університетів не надала необхідні дані щодо кліматичних ініціатив або ж такі ініціативи були тимчасово заморожені через складні обставини.

Результати також показують, що мінімальні значення зросли: у 2019 році найнижчий показник становив 11,60 за ЦСР №12, а в 2024 році – 19,69 за ЦСР №13. Максимальні значення залишились майже стабільними: у 2019 році найвищий показник був у ЦСР №17 (48,90), тоді як у 2024 році найвищий результат показала ЦСР №16 (48,26). Найвищі бали фіксувалися у 2019 та 2024 роках.

Більшість ЦСР досягли максимальних балів в 2021 році (ЦСР № 6) та в 2024 році (ЦСР № 5). Ціль №17 "Партнерство заради сталого розвитку" досягла піку в 2019 році, причому оцінка значно вища, ніж у 2024 році.

На рис. 1 також показано, що у 2019 році п'ять ЦСР мали значення нижче середнього рівня, а шість – вище; у 2020 році – сім нижче і десять вище; у 2021 році – одинадцять нижче і шість вище; у 2022 році – вісім нижче і дев'ять вище; у 2023 році – сім нижче і десять вище; у 2024 році – дев'ять нижче середнього рівня і вісім вище.

Важливо відзначити, що ЦСР №1, 2, 6, 9, 13, 14 і 15, які охоплюють цілі орієнтовані на досягнення екологічних, соціальних та

економічних аспектів, майже завжди залишалися нижче річних середніх значень.

Водночас, орієнтація українських університетів на досягнення Цілей сталого розвитку, пов'язаних із соціальними та економічними аспектами (ЦСР №3, 4, 5, 7, 8, 10, 12 і 16), є стабільно вищою за середні показники. Це може свідчити як про цілеспрямовану увагу до цих напрямів упродовж звітних років, так і про природну відповідність університетських функцій цим цілям. Наприклад, забезпечення якісної освіти (ЦСР 4), сприяння гендерній рівності (ЦСР 5), підтримка здоров'я і благополуччя (ЦСР 3), формування сприятливого соціального середовища (ЦСР 10, 16), а також посилення енергетичної ефективності та екологічної відповідальності (ЦСР 7, 12) органічно вписуються в місію та діяльність закладів вищої освіти. Таким чином, рейтинг у цьому випадку працює як релевантний інструмент моніторингу, адекватно відображаючи пріоритети та інституційну природу університетів. Однак така концентрація уваги на соціально-економічних цілях може також свідчити про відносну слабкість екологічних чи інфраструктурних напрямів, що потребують додаткових зусиль та ресурсів.

При аналізі статистично значущих змін у досягненні ЦСР українськими закладами вищої освіти за період 2019–2024 років було виявлено різні тенденції (табл. 4).

Табл. 4.

Підсумок суттєвих відмінностей у показниках ЗВО України щодо ЦСР (2019–2024) за рейтингом THE Impact Rankings

ЦСР	Кількість закладів вищої освіти (2024)	Різниця (перший-останній роки) (%)	Види стійкості (Rockström, & Sukhdev, 2016)
Загальний бал	42	Погіршення (-4,70)	–
№ 1	21	Значне покращення (34,80)	Соціально орієнтовані
№ 2	16	Значне покращення (30,60)	Соціально орієнтовані
№ 3	30	Погіршення (-5,40)	Соціально орієнтовані
№ 4	41	Значне покращення (41,80)	Соціально орієнтовані
№ 5	32	Погіршення (-5,20)	Соціально орієнтовані
№ 6	16	Значне погіршення (-25,70)	Екологічно орієнтовані
№ 7	19	Погіршення (-8,10)	Соціально орієнтовані
№ 8	32	Значне покращення (132,30)	Економічно орієнтовані
№ 9	23	Значне покращення (105,60)	Економічно орієнтовані
№ 10	30	Значне покращення (104,90)	Економічно орієнтовані
№ 11	26	Погіршення (-1,40)	Соціально орієнтовані
№ 12	11	Значне покращення (235,70)	Економічно орієнтовані
№ 13	18	Значне погіршення (-34,80)	Екологічно орієнтовані
№ 14	10	Покращення (4,60)	Екологічно орієнтовані



ЦСР	Кількість закладів вищої освіти (2024)	Різниця (перший-останній роки) (%)	Види стійкості (Rockström, & Sukhdev, 2016)
Загальний бал	42	Погіршення (-4,70)	–
№ 15	17	Значне покращення (45,50)	Екологічно орієнтовані
№ 16	34	Покращення (7,40)	Соціально орієнтовані
№ 17	45	Значне погіршення (-26,00)	–

Значні покращення зафіксовані у восьми ЦСР (№1, №2, №4, №8, №9, №10, №12, №15), серед яких переважають цілі, орієнтовані на економічні, соціальні та екологічні аспекти. Водночас спостерігається суттєве погіршення у трьох ЦСР (№6, №13 та №17). Найбільші покращення були виявлені в ЦСР №8 "Гідна праця та економічне зростання" і ЦСР №12 "Відповідальне споживання та виробництво", цілі, орієнтовані на економічні аспекти.

Важливі покращення також були виявлені в ЦСР №9 "Промисловість, інновації та інфраструктура" і ЦСР №10 "Скорочення нерівності", обидві економічні цілі. І навпаки, найбільше зниження було виявлено в ЦСР №13 "Пом'якшення наслідків зміни клімату", ціль, орієнтована на екологічні аспекти.

Щодо ЦСР, які орієнтуються на соціальні аспекти, спостерігається змішана динаміка. Деякі з них зазнали значного покращення (ЦСР №1 "Подолання бідності", ЦСР №2 "Подолання голоду, розвиток сільського господарства", ЦСР №4 "Якісна освіта"), тоді як інші не змінилися суттєво або навіть погіршилися (ЦСР №3 "Міцне здоров'я і благополуччя", ЦСР №5 "Гендерна рівність", ЦСР №7 "Доступна та чиста енергія", ЦСР №11 "Сталий розвиток міст і громад", ЦСР №16 "Мир, справедливість та сильні інститути").

У сфері економічних ЦСР найбільше покращилися показники у ЦСР №8 "Гідна праця та економічне зростання", ЦСР №9 "Промисловість, інновації та інфраструктура", ЦСР №10 "Скорочення нерівності", ЦСР №12 "Відповідальне споживання та виробництво".

З ЦСР, орієнтованих на екологічних аспектах, покращення були зафіксовані у ЦСР №14 "Збереження морських ресурсів", а значні

покращення були зафіксовані у ЦСР №15 "Захист та відновлення екосистем суші"

Водночас ЦСР №6 "Чиста вода та належні санітарні умови", ЦСР №13 "Пом'якшення наслідків зміни клімату" зазнали найбільшого погіршення серед усіх показників.

Загалом, українські університети демонструють помітні покращення у сфері економічного розвитку та деяких соціальних аспектах, тоді як цілі, орієнтовані на екологічні аспекти, мають неоднозначну динаміку, з найбільш критичним зниженням у сфері кліматичних дій.

Також розглянемо аналіз співвідношення між обсягами державного фінансування деяких українських університетів та їхніми позиціями в THE-IR за 2020-2024 роки, який демонструє відсутність прямої лінійної залежності між розміром бюджетного фінансування (як загального, так і у розрахунку на одного студента) та успішністю у досягненні Цілей сталого розвитку (табл. 5, 6, 7) (Розподіл коштів з державного бюджету між закладами вищої освіти, n.d.; Міжнародний рейтинг Times Higher Education Impact Rankings, n.d.; Сумський державний університет, n.d.; Національний університет "Львівська політехніка", n.d.; Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, n.d.; Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», n.d.; Харківський національний університет радіоелектроніки, n.d.; Львівський національний університет імені Івана Франка, n.d.; Національний технічний університет України "КПІ ім. Ігоря Сікорського", n.d.; Національний університет "Острозька академія", n.d.; Національний університет «Чернігівська політехніка», n.d.).

Табл. 5

Порівняльний аналіз фінансування деяких українських ЗВО та їх позицій у рейтингу сталого розвитку THE Impact Rankings 2024

ЗВО	Місце в рейтингу THE Impact Rankings 2024	Обсяг фінансування ЗВО у 2022 році (грн.)	Кількість студентів у 2022 році	Обсяг фінансування ЗВО у 2022 році на 1 студента (грн.)
Сумський державний університет	201-300	314 630 191	12242	25700,88



ЗВО	Місце в рейтингу THE Impact Rankings 2024	Обсяг фінансування ЗВО у 2022 році (грн.)	Кількість студентів у 2022 році	Обсяг фінансування ЗВО у 2022 році на 1 студента (грн.)
Національний університет "Львівська політехніка"	601–800	1 127 696 887	28805	39149,35
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	1001–1500	167 038 318	10873	15362,67
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	1001–1500	530 327 191	11325	46828,01
Харківський національний університет радіоелектроніки	1001–1500	322 107 623	9777	32945,45
Львівський національний університет імені Івана Франка	1501+	128 897 567	23692	5440,55
Національний технічний університет України "КПІ ім. Ігоря Сікорського"	1501+	1 643 256 499	23158	70958,48
Національний університет "Острозька академія"	1501+	41 744 960	2774	15048,65
Національний університет «Чернігівська політехніка»	1501+	144 366 985	5699	25331,99

Табл. 6

Порівняльний аналіз фінансування деяких українських ЗВО та їх позицій у рейтингу сталого розвитку THE Impact Rankings 2023

ЗВО	Місце в рейтингу THE Impact Rankings 2023	Обсяг фінансування ЗВО у 2021 році (грн.)	Кількість студентів у 2021 році	Обсяг фінансування ЗВО у 2021 році на 1 студента (грн.)
Сумський державний університет	301-400	248 395 094	12218	20330,26
Національний університет "Львівська політехніка"	401-600	965 537 383	25268	38211,87
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	801-1000	164 807 568	10920	15092,27
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	801-1000	441 909 986	13040	33888,80
Львівський національний університет імені Івана Франка	1001+	105 180 838	22565	4661,24
Національний технічний університет України "КПІ ім. Ігоря Сікорського"	1001+	1 461 263 445	21622	67582,25
Національний університет "Острозька академія"	1001+	40 055 679	2525	15863,64
Національний університет «Чернігівська політехніка»	1001+	119 943 862	5248	22855,16
Харківський національний університет радіоелектроніки	1001+	269 181 435	9632	27946,58



Табл. 7.

Порівняльний аналіз фінансування деяких українських ЗВО та їх позицій у рейтингу сталого розвитку THE Impact Rankings 2022

ЗВО	Місце в рейтингу THE Impact Rankings 2022	Обсяг фінансування ЗВО у 2020 році (грн.)	Кількість студентів у 2020 році	Обсяг фінансування ЗВО у 2020 році на 1 студента (грн.)
Національний університет "Львівська політехніка"	401-600	746 705 212	24834	30067,86
Сумський державний університет	401-600	201 456 000	12570	16026,73
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	801-1000	8 286 090	10324	802,60
Львівський національний університет імені Івана Франка	801-1000	402 231 456	21465	18738,95
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	801-1000	368 192 049	10936	33667,89
Національний технічний університет України "КПІ ім. Ігоря Сікорського"	1001+	1 200 691 857	21165	56730,07
Національний університет "Острозька академія"	1001+	36 467 352	2635	13839,60
Національний університет «Чернігівська політехніка»	1001+	101 270 837	5626	18000,50
Харківський національний університет радіоелектроніки	1001+	207 890 245	9111	22817,50

Наприклад, Сумський державний університет, маючи значно менше фінансування на одного студента порівняно з такими ЗВО як КПІ ім. Ігоря Сікорського або Львівська політехніка, стабільно входить у топ-400 світового рейтингу, у той час як ЗВО з більшим фінансовим ресурсом часто не піднімаються вище позначки 1001+.

Це нашою справою на висновок, що успішність у сфері сталого розвитку визначається не лише ресурсами, як-от фінансування чи інфраструктура, але насамперед філософією управління, управлінською спроможністю, цінностями керівництва та цілеспрямованістю в імплементації ідей сталості у стратегію та операційну діяльність ЗВО. Університети, які трансформують ЦСР у конкретні інституційні практики (від інклюзивності до екологічного менеджменту), демонструють вищі результати незалежно від обсягів бюджету. Тож у фокус дослідження варто поставити нематеріальні фактори – лідерство, культура сталості, внутрішня мотивація змін і механізми управління трансформацією.

Висновки.

У цьому дослідженні використовувалися дані про українські заклади вищої освіти за період 2019-2024 років. Ці ЗВО мають значний вплив на освітню та суспільну політику країни, тому результати аналізу можуть вважатися репрезентативними для оцінки їхнього внеску у досягнення ЦСР.

Загальний рівень досягнення ЦСР українськими університетами протягом 2019–2024 років змінився нерівномірно. Значне покращення спостерігалось у сферах подолання бідності (ЦСР №1) та голоду (ЦСР №2), якості освіти (ЦСР №4), гідної праці та економічного зростання (ЦСР №8), інновацій та інфраструктури (ЦСР №9), скорочення нерівності (ЦСР №10), відповідального споживання (ЦСР №12) та захисту та відновлення екосистем суші (ЦСР №15). Водночас, спостерігалось помітне погіршення за такими екологічними ЦСР, як боротьба зі зміною клімату (ЦСР №13) та партнерство заради сталого розвитку (ЦСР №17).

Результати свідчать про зростаючий інтерес українських ЗВО до вимірювання та звітування



про досягнення у сфері сталого розвитку, що є позитивним трендом. Однак необхідно продовжувати роботу над інтеграцією принципів сталого розвитку у стратегії університетів та ефективним використанням ресурсів для покращення показників у сферах, що демонструють спад.

При аналізі окремих ЦСР, спрямованих на вирішення економічних, соціальних та екологічних викликів, результати варіюються, і фокус українських університетів не є чітким. Хоча половина цілей, орієнтованих на соціальні та економічні аспекти, демонструє значні покращення за досліджуваний період, інша половина не зазнала суттєвих змін.

Особливе занепокоєння викликає те, що показники українських ЗВО щодо дій у сфері клімату (ЦСР№13) досягли піку у 2019 році, а з того часу демонструють постійне зниження. Це єдина ЦСР, за якою українські університети показали таку негативну динаміку. Хоча результати свідчать про те, що українські ЗВО приділяють більше уваги цілям, орієнтованим на соціальні та економічні аспекти, порівняно з тими, що орієнтовні на екологічні аспекти, їхній прогрес є лише частковим. З огляду на дедлайн досягнення Цілей сталого розвитку у 2030 році та загострення сучасних криз, перед українськими університетами стоїть складне

завдання – посилити свій внесок у забезпечення сталого розвитку та, зокрема, у боротьбу зі зміною клімату.

Аналіз даних за 2020–2024 роки показує, що між обсягом державного фінансування університетів і їхніми позиціями в THE Impact Rankings відсутній прямий зв'язок. Університети з меншим фінансуванням, як-от Сумський державний університет, можуть демонструвати вищі результати у досягненні ЦСР, ніж фінансово потужніші ЗВО. Це свідчить про вирішальну роль нематеріальних чинників – управлінської спроможності, лідерства та інтеграції принципів сталості в стратегію закладу.

Таким чином, результати дослідження підтверджують важливість системної роботи українських закладів вищої освіти над удосконаленням своєї діяльності у сфері сталого розвитку. Подальші зусилля мають бути спрямовані на формування цілісної стратегії інтеграції ЦСР у всі напрями університетського управління, активізацію міжсекторної співпраці, залучення зацікавлених сторін та розвиток механізмів моніторингу й оцінки прогресу. Особливої уваги потребують екологічні пріоритети, зокрема кліматичні дії, що потребують комплексної трансформації політик, практик та культури університетів в умовах глобальних викликів.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Акімова, О., & Довгопол, Є. (2024). Засади реалізації державної політики у сфері забезпечення сталого розвитку університетів в Україні. *Наукові перспективи*, 7(49), 18–37. Відновлено з [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7\(49\)-18-37](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7(49)-18-37)
- Аналітична платформа SciVal. (n.d.). Відновлено з <https://www.scival.com/benchmarking/analyse>
- Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. (n.d.). Відновлено з <https://kneu.edu.ua/> (Дата звернення: 15.05.2025)
- Львівський національний університет імені Івана Франка. (n.d.). Відновлено з <https://lnu.edu.ua/> (Дата звернення: 15.05.2025)
- Національний технічний університет України «КПІ ім. Ігоря Сікорського». (n.d.). Відновлено з <https://kpi.ua> (Дата звернення: 15.05.2025)
- Національний університет «Львівська політехніка». (n.d.). Відновлено з <https://lpnu.ua/> (Дата звернення: 15.05.2025)
- Національний університет «Острозька академія». (n.d.). Відновлено з <https://www.oa.edu.ua/> (Дата звернення: 15.05.2025)
- Національний університет «Чернігівська політехніка». (n.d.). Відновлено з <https://stu.cn.ua/> (Дата звернення: 15.05.2025)
- Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». (n.d.). Відновлено з <https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/> (Дата звернення: 15.05.2025)
- Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року. № 820-р. (2017). *Розпорядження Кабінету Міністрів України*. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80#Text>
- Розподіл коштів з державного бюджету між закладами вищої освіти (n.d.). *Міністерство освіти і науки України*. Відновлено з <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/rozpodil-koshtiv-z-derzhavnogo-byudzhetu-mizh-zakladami-vishchoi-osviti>
- Сумський державний університет. (n.d.). Відновлено з <https://sumdu.edu.ua/uk/> (Дата звернення: 15.05.2025)
- Харківський національний університет радіоелектроніки. (n.d.). Відновлено з <https://nure.ua/> (Дата звернення: 15.05.2025)
- Як вишам скористатися перевагами євроінтеграції? (n.d.). *Освіта.ua*. Відновлено з <https://osvita.ua/vnz/56274/>
- Bautista-Puig, N., Orduña-Malea, E., & Perez-Esparrells, C. (2022). Enhancing sustainable development goals or promoting universities? An analysis of the Times Higher Education Impact Rankings. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 23(8), 211–231. Відновлено з <https://doi.org/10.1108/IJSHE-07-2021-0309>
- Murillo-Vargas, G., Gonzalez-Campo, C. H., & Brath, D. I. (2020). Mapping the Integration of the Sustainable Development Goals



in Universities: Is It a Field of Study? *Journal of Teacher Education for Sustainability*, 22(2), 7–25. Відновлено з <https://doi.org/10.2478/jtes-2020-0013>

- Ordóñez-Ponce, E., Khare, A., & Khare, K. (2024). Canadian HEIs' contribution to the SDGs: What do the Times Higher Education Impact Rankings unveil? *International Journal of Sustainability in Higher Education*. Advance online publication. Відновлено з <https://doi.org/10.1108/IJSHE-03-2024-0188>
- Rockström, J., & Sukhdev, P. (2016, June 14). The SDGs wedding cake. *Stockholm Resilience Centre*. Відновлено з <https://www.stockholmresilience.org/research/research-news/2016-06-14-the-sdgs-wedding-cake.html>
- Times Higher Education Impact Rankings. (n.d.). Відновлено з <https://www.timeshighereducation.com/impactrankings>
- Žalėnienė, I., & Pereira, P. (2021). Higher education for sustainability: A global perspective. *Geography and Sustainability*, 2(2), 99–106. Відновлено з <https://doi.org/10.1016/j.geosus.2021.05.001>

REFERENCES

- Akimova, O., & Dovhopol, Y. (2024). Principles for implementing state policy in the field of sustainable development of universities in Ukraine. *Scientific Perspectives*, 7(49), 18–37. Retrieved from [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7\(49\)-18-37](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7(49)-18-37)
- Allocation of funds from the state budget among higher education institutions. (n.d.). *Ministry of Education and Science of Ukraine*. Retrieved from <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/rozpodil-koshtiv-z-derzhavnogo-byudzhetu-mizh-zakladami-vishchoi-osviti>
- Analytical platform SciVal. (n.d.). Retrieved from <https://www.scival.com/benchmarking/analyse>
- Bautista-Puig, N., Orduña-Malea, E., & Perez-Esparrells, C. (2022). Enhancing sustainable development goals or promoting universities? An analysis of the Times Higher Education Impact Rankings. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 23(8), 211–231. Retrieved from <https://doi.org/10.1108/IJSHE-07-2021-0309>
- How universities can benefit from European integration? (n.d.). *Osvita.ua*. Retrieved from <https://osvita.ua/vnz/56274/>
- Ivan Franko National University of Lviv. (n.d.). Retrieved from <https://lnu.edu.ua/> (Accessed May 15, 2025)
- Kharkiv National University of Radio Electronics. (n.d.). Retrieved from <https://nure.ua/> (Accessed May 15, 2025)
- Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman. (n.d.). Retrieved from <https://kneu.edu.ua/> (Accessed May 15, 2025)
- Lviv Polytechnic National University. (n.d.). Retrieved from <https://lpnu.ua/> (Accessed May 15, 2025)
- Murillo-Vargas, G., Gonzalez-Campo, C. H., & Brath, D. I. (2020). Mapping the Integration of the Sustainable Development Goals in Universities: Is It a Field of Study? *Journal of Teacher Education for Sustainability*, 22(2), 7–25. Retrieved from <https://doi.org/10.2478/jtes-2020-0013>
- National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”. (n.d.). Retrieved from <https://kpi.ua> (Accessed May 15, 2025)
- National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”. (n.d.). Retrieved from <https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/> (Accessed May 15, 2025)
- National University of Ostroh Academy. (n.d.). Retrieved from <https://www.ou.edu.ua/> (Accessed May 15, 2025)
- On the approval of the National Waste Management Strategy in Ukraine until 2030. No. 820-r. (2017). Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80#Text>
- Ordóñez-Ponce, E., Khare, A., & Khare, K. (2024). Canadian HEIs' contribution to the SDGs: What do the Times Higher Education Impact Rankings unveil? *International Journal of Sustainability in Higher Education*. Advance online publication. Retrieved from <https://doi.org/10.1108/IJSHE-03-2024-0188>
- Rockström, J., & Sukhdev, P. (2016, June 14). The SDGs wedding cake. *Stockholm Resilience Centre*. Retrieved from <https://www.stockholmresilience.org/research/research-news/2016-06-14-the-sdgs-wedding-cake.html>
- Sumy State University. (n.d.). Retrieved from <https://sumdu.edu.ua/uk/> (Accessed May 15, 2025)
- The National University “Chernihiv Polytechnic”. (n.d.). Retrieved from <https://stu.cn.ua/> (Accessed May 15, 2025)
- Times Higher Education Impact Rankings. (n.d.). Retrieved from <https://www.timeshighereducation.com/impactrankings>
- Žalėnienė, I., & Pereira, P. (2021). Higher education for sustainability: A global perspective. *Geography and Sustainability*, 2(2), 99–106. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.geosus.2021.05.001>